

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Οικονομικών

Θέμα: «ΠΛΗΡΗΣ Η ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΩΝ ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ»

Πριν ένα περίπου έτος, συζητήθηκε ενώπιον του Σώματος¹ η υπό στοιχεία πρωτοκόλλου ΒτΕ 1046/13.09.2021 Επίκαιρη Ερώτηση² του συναδέλφου Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης Αλέξανδρου (Αλέκου) ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ, για τον κίνδυνο απώλειας της κύριας κατοικίας χιλιάδων παλιννοστούντων ομογενών, εκ των περίπου 40.000 δικαιούχων που έλαβαν κατά τα έτη 1990-2004 δάνεια ως €60.000 για την στεγαστική τους αποκατάσταση στο πλαίσιο κρατικού προγράμματος³, με επιδότηση του επιτοκίου, επιδότηση μέρους του κεφαλαίου και την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου του 100% του ποσού του δανείου. Το ελληνικό κράτος με αυτόν τον τρόπο αναγνώρισε την τεράστια κοινωνική ανάγκη για στέγαση (και) των παλιννοστούντων ομογενών μας, ασκώντας στο πλαίσιο του εφικτού, συγκεκριμένη κοινωνική πολιτική.

Δεν επιδιώκουμε μετά από τρεις και πλέον δεκαετίες να υπεισέλθουμε σε μια ανώφελη εκ του αποτελέσματος κριτική για το εάν η αποτελεσματική κοινωνική πολιτική και η τεράστια ανάγκη για στέγαση υπηρετούνται κατά τον πλέον πρόσφορο και κοινωνικά δίκαιο τρόπο μέσω του δανειοδοτικού συστήματος των τραπεζών, προς ομάδες πολιτών επιπλέον, οι οποίες δύσκολα μπορούν να αποπληρώσουν ένα τραπεζικό δάνειο.

Επιστρέφοντας στην Κοινοβουλευτική πτυχή του σημαντικότερου αυτού κοινωνικοοικονομικού ζητήματος, στην Επίκαιρη Ερώτηση του συναδέλφου Βουλευτή κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ, απάντησε ενώπιον του Σώματος την 17.09.2021 ο κ. Θεόδωρος ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ⁴ ο οποίος υπέδειξε ως έσχατη εις χείρας του πλέον λύση τη δυνατότητα υπαγωγής της οφειλής εκάστου δανείου στη ρύθμιση των 120 δόσεων, του άρθρου 293 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση

¹ <https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/Toktirio/Fotografiko-Archeio/#992510fc-e3d0-4848-bcb0-ada600d56a8d>

² https://www.hellenicparliament.gr/Koinovouleftikos-Elenchos/Mesa-Koinovouleutikou-Elegxou?pcm_id=94948576-d607-4bd8-b346-ada200f6e687

³ Ενδεικτικά, βλ. άρθρα 2, 3 και 4 του ν. 2790/16.2.2000 "Περί αποκατάστασης των παλιννοστούντων ομογενών από την τέως Σοβιετική Ένωση και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α'24).

⁴ Όπου ανωτέρω στην υποσημείωση 1, στο λεπτό 2:00:00.

οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'207) υπό τις προϋποθέσεις ότι τα δάνεια αυτά είχαν καταστεί ληξιπρόθεσμα στα πιστωτικά ιδρύματα ως την 07.10.2019 και εφόσον έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης από την 07.10.2019 μέχρι την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή σε ρύθμιση.

Λίγες ημέρες πριν την ως άνω παρέμβαση του συναδέλφου Βουλευτή κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ, το αυτό θέμα ανέδειξε ο συνάδελφος Βουλευτής Καβάλας της συμπολίτευσης κ. Μακάριος ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ με επιστολή του προς Εσάς⁵, κοινοποιούμενη στον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα σας Δημοσιονομικής Πολιτικής κ. Αθανάσιο ΠΕΤΡΑΛΙΑ, εκφράζοντας την αγωνία του για την τύχη των χιλιάδων παλιννοστούντων ομογενών από την τ. Σοβιετική Ένωση που αντιμετωπίζουν πρόβλημα στην αποπληρωμή των στεγαστικών δανείων τους, καθώς συγκεκριμένη τράπεζα είχε ξεκινήσει να κοινοποιεί διαταγές πληρωμής σε όλους τους δανειολήπτες που έχουν περιέλθει σε κατάσταση υπερημερίας. Μάλιστα, τα δικηγορικά γραφεία της τράπεζας τους ασκούσαν ασφυκτική ψυχολογική πίεση, με καθημερινές -συχνά απειλητικές- οχλήσεις. Ο συνάδελφος Βουλευτής κ. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ επισήμαινε ότι «*ουσιαστικά αρχίζει η σε βάρος τους διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης, που πολλές φορές καταλήγει στην δι' αναγκαστικού πλειστηριασμού εκποίηση της κατοικίας τους. Και τούτο, παρά το γεγονός ότι τα δάνεια των συγκεκριμένων ανθρώπων τελούν υπό την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, χρήζουν αποπληρωμής στη διάρκεια της μεγάλης οικονομικής κρίσης των τελευταίων δέκα και πλέον ετών, καθώς και των ιδιαίτερων περιοριστικών συνθηκών λόγω της πανδημίας*», προτείνοντας μάλιστα «*μια δυναμική παρέμβαση από το Υπουργείο προς τη Διοίκηση της Τράπεζας, προκειμένου να αποτραπεί η οποιαδήποτε εκποίηση ακινήτου που ανήκει στο ειδικό αυτό καθεστώς. Παράλληλα, τόνιζε την ανάγκη να επισπευστούν οι διαδικασίες εξέτασης των εκκρεμών υποθέσεων κόκκινων δανείων, προκειμένου να ρυθμιστούν με επωφελή -για όλες τις πλευρές- τρόπο*».

Επί της παρέμβασής του αυτής, ο συνάδελφος Βουλευτής ενημερώθηκε⁶ από την ηγεσία του Υπουργείου ότι προκρίθηκαν τότε «*οι εξής τρεις λύσεις για το θέμα: ο διαχωρισμός των συγκεκριμένων δανείων από τα υπόλοιπα κόκκινα δάνεια και η κατά προτεραιότητα αντιμετώπισή τους, η εντολή αναστολής κάθε ενέργειας που θα προσβάλλει την κυριότητα των σπιτιών των παλιννοστούντων ομογενών και αφού ολοκληρωθεί η αποπληρωμή του κάθε δανείου από τις εγγυήσεις του ελληνικού δημοσίου, ο κάθε ομογενής θα έχει τη δυνατότητα να ρυθμίσει το δάνειό του έως και 120 δόσεις. Σε κάποιες περιπτώσεις θα είναι εφικτό, [...] κάποιοι να ενταχθούν και στο καθεστώς των 240 δόσεων*».

⁵ <https://www.kavalapost.gr/politiki/263120/makarios-lazaridis-na-min-adikithoyn-oi-palinnostoyntes-omogeneis-daneioliptes/>

⁶ <https://www.mlazaridis.gr/επικαιροτητα/δελτια-τυπου/«2-1-λύσεις-για-τα-δάνεια-των-παλιννοστούντων-ομογενών».html>

Αν παρακάμψουμε το αναλυτικότερο της απάντησης του Υπουργείου σας προς τον Βουλευτή του κυβερνώντος κόμματος, επισημαίνουμε ότι, επί της ουσίας, έχουμε φθάσει σήμερα, ένα έτος αργότερα, στην ακόλουθη απαράδεκτη -όπως μας μεταφέρθηκε επανειλημμένως- κατάσταση: τράπεζες, δικηγορικά γραφεία των τραπεζών ή αυτόνομα δικηγορικά γραφεία και εισπρακτικές εταιρείες αποφεύγουν ή καθυστερούν την κατάπτωση της κρατικής εγγύησης και την αποπληρωμή του κάθε δανείου από τις εγγυήσεις του ελληνικού δημοσίου και οχλούν συστηματικά απλούς ανθρώπους με στοιχειώδη ίσως γνώση των τραπεζικών όρων, προκειμένου να τους αποσπάσουν εφάπαξ ό,τι χρηματικό ποσό μπορέσουν, χωρίς να τους εξηγούν ότι με τον τρόπο αυτό ΔΕΝ επαναρρυθμίζουν την οφειλή τους προς την τράπεζα, αλλά ρίχνουν τις οικονομίες τους στην χοάνη ενός «βαρελιού δίχως πάτο». Πολλές μάλιστα φορές, μας μεταφέρθηκε ότι άλλα «τους λέει» η τράπεζα και άλλα η εισπρακτική εταιρεία.

Αν μάλιστα το δάνειο κάποιων «τυχερών» μετατραπεί σε βεβαιωμένη οφειλή και «απαλλαγεί» ο παλιννοστήσας δανειολήπτης από την πίεση της τράπεζας και των δικηγορικών – εισπρακτικών εταιρειών, αντιμετωπίζει α) την νέα πραγματικότητα της επιβολής νέων τόκων εντός των συστημάτων της ΑΑΔΕ και β) της μη δυνατότητας της πλατφόρμας της υπαγωγής της οφειλής σε 120 δόσεις αλλά μόνον σε 48.

Επειδή η παρούσα παρέμβασή μας στοχεύει στο να βρεθεί μια αποτελεσματική και κοινωνικά δίκαιη λύση που να εξυπηρετείται από τις εξανεμισμένες οικονομικές δυνατότητες των συνανθρώπων μας αυτών.

Επειδή μετά τις παραπάνω εξηγήσεις, ή σωστότερα υπενθυμίσεις του τι έγινε τότε, είναι σαφές ότι η Πολιτεία είναι ο ηθικός αυτουργός του εγκλωβισμού των ανθρώπων αυτών και ο συνταγματικά υπόχρεος να εξεύρει βιώσιμη λύση, σύμφωνα με την Συνταγματική επιταγή της παραγράφου 4 του Άρθρου 21 του Συντάγματός μας, που ορίζει ότι *«Η απόκτηση κατοικίας από αυτούς που την στερούνται ή που στεγάζονται ανεπαρκώς αποτελεί αντικείμενο ειδικής φροντίδας του Κράτους.»*.

Επειδή δεν μπορούμε σήμερα να αναζητήσουμε πολιτικές ευθύνες για τον ως άνω εγκλωβισμό των παλιννοστώντων, μπορεί όμως η Πολιτεία να επανορθώσει το λάθος της, επεκτείνοντας νομοθετικά τον χρόνο αποπληρωμής των δανείων αυτών, περικόπτοντας προσαυξήσεις και λοιπές επιβαρύνσεις.

Επειδή είναι προς το συμφέρον του Ελληνικού Δημοσίου η αποπληρωμή από τους δανειολήπτες των δανείων που εγγυήθηκε (για να μην τα πληρώσουν οι υπόλοιποι πολίτες δια της φορολογίας των), ενώ ο τυχόν εκπλειστηριασμός

των κατοικιών από την ΑΑΔΕ ή κάποιο υπεργολάβο της δε θα λύσει το πρόβλημα της στέγασης των δανειοληπτών, το δε Κράτος θα έχει λειτουργήσει αντίθετα προς την επιταγή του Συντάγματος.

Με βάση τα ανωτέρω,

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Τελεί εν γνώσει των άνω προβλημάτων;
2. Πράγματι οι τράπεζες και οι συνεργάτες τους καθυστερούν την κατάπτωση της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου και αφαιμάζουν ανυποψίαστους παλιννοστούντες;
3. Έχει διανοηθεί ότι και οι 120 δόσεις ενδέχεται να είναι λίγες για τις οικονομικές δυνατότητες των συνανθρώπων μας αυτών; Υπό ποιες προϋποθέσεις εννοούσε το Υπουργείο (στην εκτός Κοινοβουλευτικού Ελέγχου ενημέρωση του συναδέλφου Βουλευτή κ. ΛΑΖΑΡΙΔΗ) θα ήταν δυνατή η υπαγωγή της οφειλής τους εντός του συστήματος της ΑΑΔΕ και των βεβαιωμένων οφειλών σε 240 δόσεις;
4. Ποιος φορέας ελέγχει διεξοδικά τα υπόλοιπα των οφειλών εκάστου παλιννοστούντα δανειολήπτη που οι τράπεζες μεταβιβάζουν στην ΑΑΔΕ ως προς την ορθότητα των εγγραφών ακόμη και των εκτός τραπεζικής ρύθμισης ελαχίστων καταβολών τους;
5. Σχεδιάζει μήπως κάποια ειδική νομοθετική παρέμβαση;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)

Κόκκαλης Βασίλης

Χαρίτου Δημήτρης

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αλεξιάδης Τρύφωνας

Αμανατίδης Γιάννης

Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος

Βαγενά Άννα

Βαρδάκης Σωκράτης

Βαρεμένος Γιώργος
Βέττα Καλλιόπη
Γκαρά Αναστασία (Νατάσα)
Ηγουμενίδης Νίκος
Θραψανιώτης Εμμανουήλ
Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)
Καφαντάρη Χαρούλα
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκης Χαραλαμπος
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μπαλάφας Γιάννης
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Μπουρνούς Γιάννης
Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)
Νοτοπούλου Κατερίνα
Ξανθόπουλος Θεόφιλος
Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)
Παπανάτσιου Κατερίνα
Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
Ραγκούσης Γιάννης
Σαρακιώτης Γιάννης
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
Συρμαλένιος Νίκος
Τελιγορίδου Ολυμπία

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Τσίπρας Γιώργος

Φάμελλος Σωκράτης

Φίλης Νικόλαος

Φωτίου Θεανώ

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης

Χρηστίδου Ραλλία